

רבי נחמן

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

השמטות

א (ל) ספרו לפני בן הרב הצדיק רבי פנחס מקאריץ ז"ל מהמחלקת מהזקן על רבנו ז"ל. שאל: מה אומר רבנו ז"ל? השיבו לו, שהוא שותק. ענה ואמר: עכשו מתרצת לי משנה באבות. כתוב שם: איזה מחלקת שלא לשם שמים? מחלקת קרח ועדתו - הלאו קשה: היה צריך לכתב 'מחלקת קרח ומשה'! אלא מפני שמושה לא היה חולק כלל, ורק קרח ועדתו הם שחלקו, וכך הוא בענין רבנו ז"ל שלא היה חולק, רק הם חלקו והוא שתק.

ב (לכ) הרב הגאון רבי גרשון מראדזין, בעל התכלת, היה באומן על ציון רבנו הקדוש, והיה אומר, שמתוך לו מדוע אין נוסעין ואין מתקרבים הצדיקים לרבנו ז"ל - כי ענין רבנו ז"ל כמו שכתוב אצל קברו של משה: עליונים נדמה למטה ותחתונים למעלה, שרבנו ז"ל מראה להגדולים שאינה מקום כבודו, שהם עדין למטה ועדין לא השיגו כלום, ומשפילם, ועל-כן לא נוסעים ומתקרבים, כי מי רוצה שישפילו אותו, ולקטנים מראה, שימלא כל הארץ כבודו, שעדין יש להם תקנה, ומגביה אותם, ועל-כן נוסעים ומתקרבים.

ג (לג) רבנו ז"ל אומר: "מיינע לייט וועלען זיך געפינען ווו קיין מענטשען גייען ניט און ווו קיין הענער קרייען ניט" [אנשי ימצאו במקומות פהם אין הולך שום אדם ואין קורא שום תרגול], היינו, שתהיה להם התבודדות והעזר בלילה.

ולזה תנסות בהם, אבל סוף כל סוף יגמר ה' יתברך את שלו מה שהתחיל ברחמי להוציאנו ממצרים מתקף הסטרא אחרא כדי לקרבנו לעבודתו יתברך, כי דבר אלקינו יקום לעולם. (הלכות ברכת הפרות ה, אות ז)

השמחה שנמשכת עלידי הקרבנות, כי עקר עלית הקדשה מן הקלפות הוא עלידי השמחה: (הלכות נפילת אפים וקדשה דסידרא ד', אות ח)

ויברכך וכו' בכל אשר תעשה ...

מי שאין תורתו אמנותו צריך לעשות איזה דבר בגון משא ומתן או מלאכה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ספרי פרשת ראה ע) על פסוק (דברים טו): ויברכך בכל אשר תעשה, כי עלידי העשיה והעסק מבררין הפרור הנעשה עלידי הדעת וכו'. אבל ההשתדלות לבד בנדאי אינו מועיל כלום, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (קדושין פב) שאין העניות מן האמנות ולא עשירות וכו', וכמו שכתוב (תהלים עה): כי לא ממוצא וממערב וכו' כי אלקים שופט זה לשפיל וזה ירים, וכתוב (דברי הימים א כט): והעשר והכבוד מלפניך. כי עקר שלמות כל הברכות וכל ההשפעות הוא רק עלידי שלמות האמונה, שנמשך עלידי הצדיק: (הלכות אמנין ד', אות כז)

למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך ...

האדם צריך לזכר היטב היטב כל ימי חייו בכל יום ויום את יום צאתו ממצרים, דהיינו מה שיצא ממצרים בחפזו קדם הקץ רק בחסדו, שמתמת זה עובר עליו מה שעובר, כי בכל דור ודור היב כל אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים (פסחים קטז). על-כן צריכין לזכר בכל יום גדל חסדו יתברך שהוציאנו ממקום שהוציאנו, שזהו בחינת יציאת מצרים, ואף-על-פי שעתה עובר עליו מה שעובר, בנדאי החסד והטובה שעשה עמו ה' יתברך בנדאי אינו לריק חס ושלום, רק שצריך עתה לעבר בענינים האלה

ראה!

* מתוך ספר לקוטי הלכות * ראה אנוכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה ...

הברכה והקללה נעשה אצל האדם כפי הכלי שיש לו (כי התורה יש לה שני כחות: להמית ולהחיות, כמו שאמר ושמחם - וכה, נעשית לו סם חיים וכו', הכל לפי הכלי שלו, הינו כפי הפיסתו, הפיסת המחוק שלו), כמו שכתוב: ראה אנוכי נתן לפניכם ברכה וקללה. לפניכם דיקא, כי מלפני הקדוש-ברוך הוא יוצא אור פשוט, הינו אותיות פשוטים, ולפי האדם כן נעשה הצרוף. אם הוא אדם טוב, נעשה צרוף של ברכה, ואם לאו - להפך. וזה לפניכם ברכה וקללה - דיקא, כי לפני ה' עדין אין ציור לצרוף הזה, אם הוא ברכה אם לאו. (לקוטי מהור"ן חלק א - סימן לו)

ושמחתם בכל משלח ידכם ...

נאמר בקרבנות שמחה, כמו שכתוב (דברים יב): ושמחתם בכל משלח ידכם, וכיוצא בזה בפסוקים הרבה. ועל-כן היו הלויים מנצחים בשיר על הדוכן בשעת הקרבנות, כי שיר וזמרה הוא בחינת שמחה, כי עלידי הקרבנות עולין כל ניצוצות הקדשה מן הקלפות והעקר עלידי

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (ק"מ ב, פו)

טוב להגיד ולשיר **נְנַחֵם נְחָמָה נְחָמָן מְאוּמָן** לזכות לכל הישועות

לראות באב ש' הנחל

= אוֹמֵן (חלק ח' וסוף) =

שמחה, סד

על-ידי שמחה נותנין חזק להמלאכים המקבלין את שפע המאכלים, ומכניעין את השדים שלא יינקו מהשפע ביותר מהראוי להם, ועל-ידי זה נצולין מטמאת המקרה חסדו שלום, שבא לפעמים על-ידי המאכלים כשאין חזק בהמלאכים. פי עקר חזק המלאכים הוא על-ידי שמחה (ל"מ - ח"ב, סימן ה').

... ובכן תזכנו ברחמיך הרבים, ותעורנו ותושיענו שיהיו כל המאכלים ומשקאות שלנו מאכלים מבררים צחים וזכים בל שום סיג ופסלת כלל, ולא יתערב באכילתנו שום תערובות מאחזות השדים כלל ותתן לנו כח ועו ותעצמות לחזק את המלאך, ותעזר לנו שנופה להיות בשמחה תמיד, ונתגבר ונתאמץ בכל עו וכח וגבורה להיות אך שמח תמיד.

ותהיה אכילתנו בשמחה גדולה ובקדושה ובטהרה גדולה, ויקים בנו מקרא שכתוב, לך אכל בשמחה את לחמך ושתה בלב-טוב יינך כי כבר רצה האלקים את מעשיך. עד שנופה על-ידי השמחה והחזרה לחזק את המלאך, ויתחזקו המלאכים הקדושים בכח גדול על-ידי תקף שמחתנו, ומשיכו לנו שפע טובה ופרנסה טובה, מאכל ומשקה מבררים בלי שום אחזת סטרא אחרא כלל, ולא יתנו להסטרא אחרא השדים ליוק מהשפע הנמשכת לנו כלל, ולא תתעבב השפע אצלם כלל רק דרך מעבר לבד, ולא יינקו מהשפע רק כדי חיותם בצמצום גדול.

ותמשיך ברחמיך כל השפע לעמך ישראל הקדוש, ולא ישלטו בה ידי זרים. ונזכה להיות בשמחה תמיד, ובשמחתנו לא יתערב זר. ותעורנו בכל עת להתחזק תמיד בשמחה וחדה גדולה, עד שנופה על-ידי השמחה להנצל מטמאת קרי חס ושלום. (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה ה')

... ר' ישראל אמר פעם באומן, שהאנשים טועים בחשבם שמספיק לבוא פעם אחת לאומן על ראש-השנה, ולא כן הדבר, אלא צריך לבוא כל שנה ושנה לאומן על ראש-השנה. (אומן השנייא)

נשמע מהחברים ששמעו מר' ישראל, שר' ישראל קדונור בכיכול שנה במה שלא נסע לאומן על ראש-השנה בשהיה גר בארץ ישראל, ושזה אחת מהשיגאות של הצדיקים האמתיים.

אמר לאחד שגיבא את ילדיו לאומן לפני גיל שבע כרצון רבנו, שאמר, שכל תינוק שיבוא אליו לפני גיל שבע, יהיה נקי מן החטא עד החתונה. ואמר לו, שלאחר שמיא אותם לפני גיל שבע, לא צריך להביא אותם עוד פעם לפני הבר מצוה כי צריך לשמר על הכסף (ולאיש היה יש הרבה כסף מלי עין-העם...) אך אחרי הבר מצוה צריך להביא אותם כל שנה, בצנאות רבנו לנסע אליו כל ראש-השנה. אמנם לחבר אחר אמר ר' ישראל שיהיה לנסע עם בנו (שהיה בגיל שמונה) כל שנה לראש-השנה לאומן, עד שהציון של רבנו יגיע לארץ ישראל.

לאחר אמר לחכות שבנו יהיה בגיל שש בכדי להביאו לאומן, ואולי כי התנאים היו אז קשים, או אולי כי קשה לקרא את היתקון הכללי בגיל הזה (ומובא בסוכבי אור שהגיד צריך לקרא שם את היתקון הכללי).

ר' ישראל הקפיד על הנועד' על שלא עזרו בממון כרטיס טיסה לאומן לאחד החברים שהיה עני ביותר, ונראה היה שמצפה מהנועד להשיגו שכל אחד ישלם עלות הטיסה לפי האמצעים שלו. ופעם הקפיד בקלוזו בעת מכירת העליות, למה לא עושים מהכסף הזה קפה לאפשר לעניים לנסע לאומן על ראש-השנה. ופעם בקש לעשות קפת צדקה לזה.

אחד נכנס פעם לר' ישראל ושאל אותו איפה לגור, אמר לו ר' ישראל: "אומן", כמרמז לו להזכרו לסדר הנסיעה לראש-השנה הקרב ובא בסמוך ולא לחשב בינתיים על משהו אחר, כי המעשה היה בשלהי אלול, ולשואל היה דרכון צרפתי שהיה צריך לחדשו, והוא לא ידע שעל חודש דרכון היו צריכים באותה תקופה לבקש זמן רב מראש ולא היה לו אפשרות בדרך הטבע להגיע בזמן לאומן על ראש-השנה, וכשהלך לקונסול לסדר הענין, בוז אותו ולא רצו לעזר לו, ולבסוף נעשה נס שהסכימו לחדש דרכונו תוך כמה ימים שלא לפי החוק, והוא זכה להגיע לאומן על ראש-השנה. (אלול השנייה)

באחת מן הפעמים הראשונות שהיו נסיעות לאומן, אשר ר' ישראל התגעגע כל כך עשרות שנים להיות באומן, הצליחו לארגן נסיעה מצמצמת עם רשימה קטנה של אנשים שיוכו לנסע לאומן, ור' ישראל היה רשום בה, והנה ר' ישראל כבר היה מוכן לנסע והמחות היו לידו, בסמוך לנסיעתו הגיע איש אחד ובשר לר' ישראל שהוציאו אותו מהרשימה לטובת משהו אחר, עשה ר' ישראל אגחה עמקה ממשכת בצער גדול, אבל בסימחה תכף התחזק לשמח ואמר ברגע: "גו, כנראה שהרבי לא רוצה שאסע אליו".

בפעם הראשונה שר' ישראל הגיע לאומן, הוא זרק את עצמו מהכפסא גלגלים על הציון הקדוש שהיה אז על הרצפה וככה הרבה זמן באין הפגות.

פעם בערב ראש-השנה נשאר ביותר על הציון בתפלה, והחברים אמרו לו שפבר מאחר וצריכים לטבל לכבוד החג, והתחילו לחזר אתו, ובדרך בקש להחזירו לציון תשאר שם כמעט עד כניסת החג. (סוף אלול תשמיט - אומן)

קיום התורה

בת עיני ולבי, שאזר חלציו בלי עצלות, ולבב את לבבו הנלהב באש לוהט, להשתמש בצחות לשונו החד והקולע, וכשרונו הגדול ביותר מגדר הרגיל, לרכש נפשות גדולות של סופרים ומדענים, להלהיב לבם אל הצדיק האמת - שהוא רק יחיד בעולם, שהוא עקר החדוש והפלא של כל גדולי הצדיקים האמתיים החדושים היחידים בני עלשה שהיו בכל הדורות, המכניע ומבטל ההבל והרחק שטות ושגטון של חכמות היצוניות ואמונות פוֹבויות, ומגלה אלקותו יתברך לכל באי עולם, על-ידי המאכלים המתבשלים באש של בית הבשול שלו. מלך המשחית רק הוא יהיה השדכן שישתך ויקשר את כל ישראל עם זה הצדיק האמת, ויודיע ויגלה להם עצם תקף רום מעלתו וגדלתו ותקפו ועוזו ונפלאות חכמתו ותורתו הנראיה עד אין סוף ואין תכלית, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב. (אביי הפלג - ח"א, מכתב נ"ח)

תורת ישראל